

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและวิจัย หน่วยวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง โทรศัพท์ ๐ ๗๕๒๐ ๔๐๖๑
โทรสาร ๐ ๗๕๒๐ ๔๐๖๑

ที่ ศธ.๐๕๘๔.๑๔/๗๑๔ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอส่งแนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการความรู้ เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์นิเทศ

เรียน

ด้วย หน่วยฝึกงานและสหกิจศึกษา งานวิชาการและวิจัย วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขต ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์นิเทศ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ นั้น

ในการนี้ จึงขอส่งแนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการความรู้ เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อาจารย์นิเทศ ให้กับสาขาและหน่วยงาน เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

กัญ

(นางสาวกัญญาณี ยุทธการ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว

แนวปฏิบัติที่ดี

เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์นิเทศ

*****

ความเป็นมาและความสำคัญ

สหกิจศึกษา (Co-operative Education) คือ การศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ซึ่งเรียกว่าสถานประกอบการอย่างเป็นระบบก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ ระหว่างการเรียนการสอนกับการทำงานอย่างมีระบบ โดยให้นักศึกษามีการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ จำนวนไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ ซึ่งสถานประกอบการจะเข้าร่วมจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบให้ความร่วมมือเต็มเวลา ทั้งนี้นักศึกษาจะเป็นเสมือนเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานปฏิบัติงานชั่วคราวในสถานประกอบการ นักศึกษาสหกิจศึกษาอาจจะรับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการหรือค่าตอบแทนอื่นตามความเหมาะสมจากสถานประกอบการ

สหกิจศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้และได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ อันจะเป็นการฝึกการประยุกต์ใช้ความรู้ แนวคิด ทฤษฎีสามารถนำไปใช้ในการทำงานจริง เป็นการเติมเต็มการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ที่ดีให้แก่นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาเพื่อเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตามที่ตลาดแรงงานต้องการ

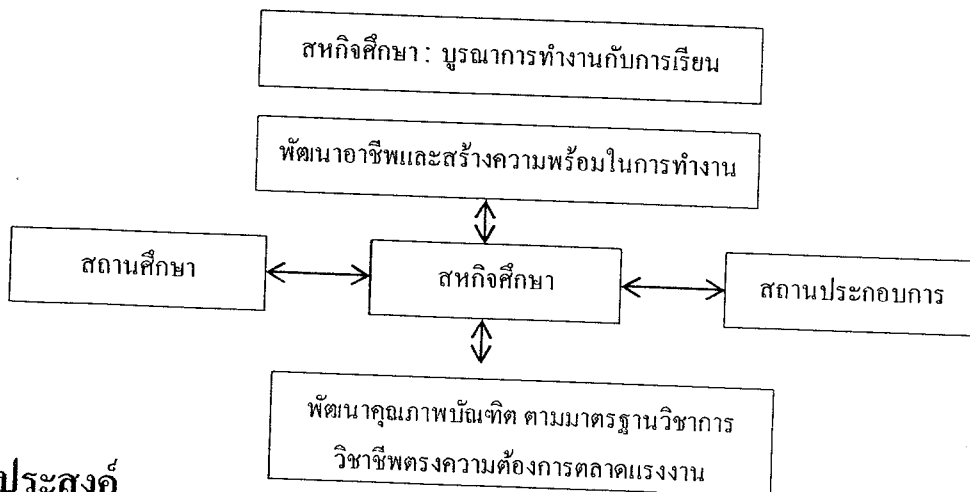
แนวคิดเกี่ยวกับสหกิจศึกษา

แนวคิดที่ 1

ตระหนักถึงการเตรียมพร้อม ด้านการประกอบอาชีพ และการเข้าสู่ระบบการทำงานของบัณฑิตก่อนสำเร็จการศึกษา

แนวคิดที่ 2

การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

วัตถุประสงค์

- 1.เตรียมความพร้อมนักศึกษาในด้านการพัฒนาอาชีพ ทักษะ และประสบการณ์ก่อนสู่ระบบการทำงานจริง
- 2.เพิ่มเติมประสบการณ์ทางด้านวิชาการ วิชาชีพและพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา ในรูปแบบที่มีคุณค่าเหนือกว่าการฝึกงาน

3. เปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต
4. เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัยได้มาตรฐาน และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น
5. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาผ่านนักศึกษาสหกิจศึกษาและคณาจารย์นิเทศ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือที่กว้างขวางมากขึ้น

นักศึกษาสหกิจศึกษา

นักศึกษาสหกิจศึกษา จะเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการในลักษณะพนักงานชั่วคราว ได้ลงมือปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการซึ่งเป็นประสบการณ์ที่นักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้ได้ในห้องเรียน

นักศึกษาสหกิจศึกษา จะได้รับการพัฒนาตนเอง ทางด้านความคิด การสังเกต การตัดสินใจ การวิเคราะห์ และประเมินผลอย่างมีระบบ มีการจัดเตรียมและนำเสนอรายงานวิชาการจากประสบการณ์ทำงานจริงของตนเองที่ผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีและการปฏิบัติเข้าด้วยกัน รวมทั้งได้ค้นพบศักยภาพของตนเองในการเลือกงานอาชีพได้ถูกต้อง

ความสำคัญของสหกิจศึกษา

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกใช้สหกิจศึกษาเป็นแนวทางในการศึกษาระดับปริญญาตรี เพิ่มขึ้นในเกือบทุกสาขาวิชาชีพ โดยมีเป้าประสงค์ตรงกัน คือ การเสริมคุณภาพบัณฑิต ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพรวมทั้ง ให้ตรงกับ ความต้องการของตลาดแรงงานซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเตรียมบัณฑิตให้พร้อมที่จะเลือกอาชีพและเข้าสู่ระบบการทำงานทันที ที่จบการศึกษาทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษา “รู้จักตน รู้จักคน รู้จักงาน”

ประโยชน์สหกิจศึกษา

ด้านนักศึกษา

1. ได้รับประสบการณ์วิชาชีพตรงตามสาขาวิชาเอก ซึ่งเป็นการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานจริงหลังสำเร็จการศึกษา
2. มีผลการเรียนในสถานศึกษาหลังจากปฏิบัติงานสหกิจศึกษาดีขึ้น
3. พัฒนาการรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน ภายใต้การดูแลของหัวหน้างานจริง
4. พัฒนาการความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมอื่น นอกเหนือจากสังคมนักศึกษา
5. เกิดการพัฒนาตนเอง มั่นใจในตนเองมากขึ้น
6. เกิดทักษะการสื่อสารรายงานข้อมูล

7. คำนึงถึงศักยภาพของตนเองในการเลือกสายงานอาชีพได้ถูกต้อง
8. มีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนสำเร็จการศึกษา
9. เป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพและความพร้อมในการทำงานสูง

ด้านสถาบันอุดมศึกษา

1. เกิดความร่วมมือทางวิชาการกับสถานประกอบการ มีโอกาสในการพัฒนาความรู้ นอกห้องเรียนและโจทย์การวิจัย โดยผ่านทางนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา
2. ทราบแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและคุณภาพบัณฑิต ให้สอดคล้องต่อความต้องการของสถานประกอบการ
3. เปิดวิสัยทัศน์ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องต่อความต้องการของสถานประกอบการ
4. สถาบันอุดมศึกษาได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการ
5. ภาพพจน์ที่ดีในการให้โอกาสนักศึกษาปฏิบัติงานจริงในขณะที่ศึกษาอยู่

ด้านสถานประกอบการ

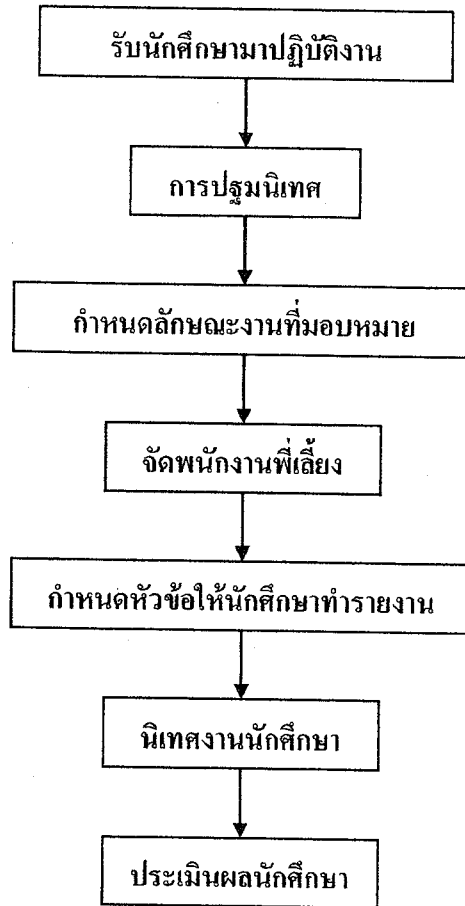
1. มีนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นและมีความพร้อมทางวิชาการช่วยปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ในระยะเวลาที่ยาวขึ้นกว่าการฝึกงานปกติ คือ 16 สัปดาห์ หรือประมาณ 4 เดือน
2. พนักงานประจำจะมีเวลามากขึ้น ที่จะไปปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นที่มีความยากและซับซ้อนมากกว่า
3. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสถาบันอุดมศึกษาและเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ในด้านการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาและช่วยพัฒนาบัณฑิตของชาติ
4. ใช้เป็นวิธีคัดเลือกพนักงานได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามตำแหน่งงาน
5. สหกิจประโยชน์ทางภาษี ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 จากการดำเนินงานสหกิจศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ของสหกิจศึกษา

จากผลการประเมินของสถาบันอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า

1. บัณฑิตสหกิจศึกษา ใต้งานเร็วกว่าและมากกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้เข้าร่วมสหกิจศึกษา
2. ผู้ประกอบการพอใจคุณภาพบัณฑิตสหกิจศึกษา สูงกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้เข้าร่วมสหกิจศึกษา
3. สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า ผู้ที่ผ่านสหกิจศึกษามีวุฒิภาวะความรับผิดชอบ และมีวินัยมากขึ้น

บทบาทของสถานประกอบการกับสหกิจศึกษา

อาจารย์นิเทศงาน / อาจารย์ที่ปรึกษา

คณาจารย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะวิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว ซึ่งทางวิทยาลัยได้กำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา

- ผ่านการอบรมการนิเทศงานสหกิจศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาของนักศึกษาที่ไปปฏิบัติงาน
- มีประสบการณ์การเรียนการสอน ไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษาเป็นอย่างดี

บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา

- ให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาโครงการสหกิจศึกษา และร่วมปรึกษาหารือร่วมกับสถานประกอบการ
- ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างนักศึกษา สถานประกอบการ และอาจารย์ผู้จัดการวิชาสหกิจศึกษา
- รับรองคุณภาพที่ได้รับการเสนองานจากสถานประกอบการ
- ให้คำแนะนำการลงทะเบียนเรียนวิชาสหกิจศึกษา
- เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอสัมมนาสหกิจศึกษา และให้ข้อเสนอแนะ
- ประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล
- นิเทศงานสหกิจศึกษาระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

การนิเทศงาน

ในระหว่างการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา วิทยาลัยได้กำหนดให้คณาจารย์นิเทศดำเนินการนิเทศงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ครั้ง ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยทางสถานประกอบการต้องจัดที่ประชุมร่วมกันระหว่างคณาจารย์นิเทศและนักศึกษาสหกิจศึกษา ทั้งนี้เพื่อหารือกับสถานประกอบการและติดตามผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้

- รูปแบบและการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของคณะ
- แผนการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน
- รายงานสหกิจศึกษา
- ลักษณะงานสหกิจศึกษาที่สถานประกอบการมอบหมาย
- ปัญหาต่างๆ ที่สถานประกอบการพบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
- ผลการปฏิบัติของนักศึกษาและความประพฤติ
- ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา

ประโยชน์ที่อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการสหกิจศึกษาของคณะได้รับ

- คณาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยสามารถกำหนด หรือพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยและสอดคล้องตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน
- เป็นการเพิ่มศักยภาพของอาจารย์และเพิ่มประสบการณ์ในภาคปฏิบัติและสามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาประยุกต์ พัฒนา กับการเรียนการสอนภายในห้องเรียนได้
- อาจารย์สามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับมาบูรณาการกับการทำงานวิจัยได้

ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อให้การฝึกงานและสหกิจศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียว งานวิชาการและวิจัยต้องออกประกาศการฝึกงานและสหกิจศึกษา
2. ขั้นตอนการพิจารณานักศึกษาฝึกงานและสหกิจศึกษา ต้องให้ละเอียดกว่านี้
3. ต้องมีมาตรการเกี่ยวกับนักศึกษาเปลี่ยนที่ฝึกงาน โดยไม่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา
4. ก่อนนักศึกษาออกฝึกงานและสหกิจศึกษา ควรผ่านการอบรมภาษาที่ 3 เช่น ภาษาจีน